

Tartalom

Bevezető	2
1. Összefoglalás	2
2. Nemzetközi kitekintés	2
2.1. Vezetékestelefon-szolgáltatás	2
2.2. Mobiltelefon-szolgáltatás	3
2.3. Internetszolgáltatás	5
3. Az információ, kommunikáció ág helye a nemzetgazdaságban	6
3.1. A vállalkozások demográfiája	6
3.2. Alkalmazásban állók száma, bruttó átlagkereset	6
3.3. Az értékesítés nettó árbevétele	7
3.4. Bruttó hozzáadott érték	7
3.5. Beruházások értéke	7
3.6. Árak	7
3.7. Közvetlen külfölditőke-befektetések	8
4. Az ágazat teljesítménye, főbb jellemzői	9
4.1. Szolgáltatások bejelentése és engedélyezése	9
4.2. Vezetékestelefon-szolgáltatás	9
4.3. Mobiltelefon-szolgáltatás	10
4.4. Internetszolgáltatás	12
4.5. Televíziószolgáltatás	13
4.6. Kábeltelevízió-szolgáltatás	14
5. Területi összehasonlítás	16

Táblázatok

További adatok, információk (linkek)

Elérhetőségek

Bevezető

Kiadványunkban ismertetjük a távközlési ágazat nemzetközi helyzetét, majd a legfontosabb makromutatók segítségével bemutatjuk az információ, kommunikáció nemzetgazdasági ág helyzetét a teljes nemzetgazdaságon belül. Az ágazat 2014. évi adatait, teljesítményét, főbb jellemzőit a vezetékes és mobiltávközlési, az internet- és a televíziószolgáltatás országos, illetve megyei adataival és számos ábrával szemléltetjük.

1. Összefoglalás

2014-ben a mobileszközök népszerűsége tovább nőtt a háztartásokban, ami megjelenik a hordozható számítógépek (laptop, netbook, táblagép) használatának növekedésében (az ellátottság már 45%). A szélessávú internet-előfizetések aránya (72%) 2009 és 2014 között megduplázódott a háztartások körében. A televízió-előfizetések közel 61%-a kábeltelevízió-előfizetés, ezen belül a digitális televízió aránya¹ 4,1 százalékponttal nőtt egy év alatt. Egyre gyakoribb a kombinált csomagban kínált internet-, tévé- és telefon-előfizetés (*triple-play*).

A telefonszolgáltatás alakulását továbbra is a mobileszközök használata határozza meg. A **mobiltelefon-előfizetések száma** 3,2, és ezen belül a havidíjas előfizetéseké 4,1%-kal növekedett. A mobilpiac telítődöttsége az egyre kedvezőbb díjcsomagoknak tulajdonítható, ami hatott az adatforgalom nagymértékű növekedésére is.

A **vezetékes vonalak** között egyre meghatározóbb a VoIP-hangcsatornák aránya (39%), egyre több ügyfél választja a kábeltelevízió mellé ugyanazon kábelen nyújtott telefonszolgáltatást is. Továbbra is három szolgáltatóhoz tartozik a vonalak több mint negyötöde.

2014-ben az **internet-előfizetések száma** 13%-kal nőtt az előző évihez képest. Az internet-előfizetéseken belül az xDSL- és a kábeltévés előfizetések egyaránt bővültek. A vezetékek nélküli kategórián belül a mobilinternet (az összes technológia közül ez a legnépszerűbb) egy év alatt 17%-kal gyarapodott. Ugyanakkor egyre inkább számolni kell a bővülő, egyéb kategóriában számon tartott LAN- vagy optikai internettel is.

A **kábeltelevízió-előfizetők száma** 2014-ben 2,4%-kal növekedett, a piac egyre inkább telített. 2014-ben – a megelőző évhez hasonlóan – a kábeltelevíziós díjbevétel számottevő része a jelszolgáltatásból (előfizetési/jelszolgáltatási díjbevétel) származott.

A távközlési szolgáltatók (internet, kábeltelevízió, telefon) távközlési tevékenységből eredő 2014. évi nettó árbevétele (856 milliárd forint) folyó áron 0,3%-kal magasabb volt a 2013. évinél. Ezen belül a mobiltávközlési szolgáltatásból származó árbevétel volt meghatározó (43%), ami stagnált az előző évihez képest. A 20%-os részesedésű internetszolgáltatásból származó árbevétel 3,3%-kal növekedett egy év alatt.

2. Nemzetközi kitekintés

2.1. Vezetékestelefon-szolgáltatás

2014-ben a vezetékes vonallal ellátott országokban a bekapcsolt fővonalak száma megközelítette az 1,1 milliárdot, ez 3,5%-kal kevesebb az előző évihez képest. A világon a legtöbb bekapcsolt fővonal (249 millió) Kínában volt, a sorban az Egyesült Államok (több mint 129 millió) és Japán (64 millió) következett. A száz lakosra jutó előfizetések száma szempontjából a korábbi évekhez hasonlóan Monacóé a vezető sze-

¹ Forrás: NMHH, http://nmhh.hu/dokumentum/165746/televizio_gyj_2014_dec.pdf (Letöltés ideje: 2015. augusztus 10).

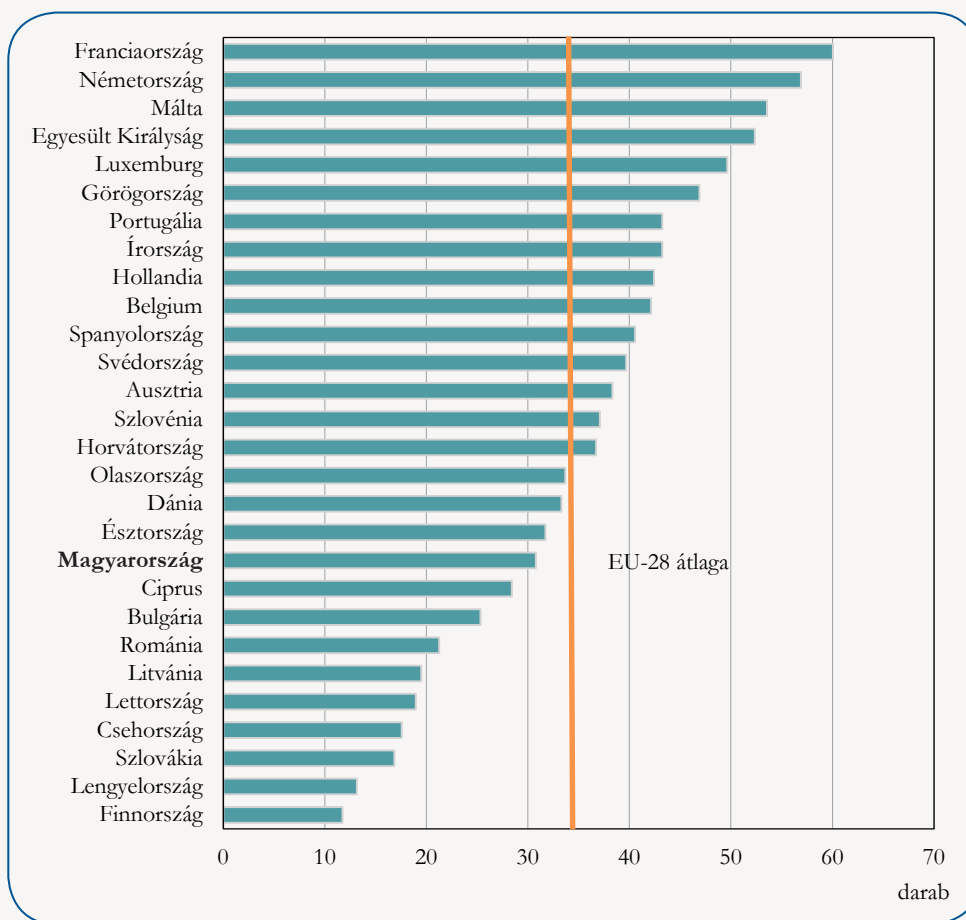
rep, ahol száz lakosra 133 előfizetés jutott 2014-ben. Magyarországon ez a mutató (31) a világ átlagának (20) másfélszerese volt.²

2014-ben az Európai Unió 28 tagállamában a vezetékestelefon-előfizetések száma (214 millió) 2,0%-kal csökkent, a legnagyobb mértékben Finnországban és Dániában (15, illetve 10%-kal). A fővonalak száma legjelentősebb mértékben Magyarországon (3,8%-kal) növekedett.

2014-ben a leginkább hazánkban növekedett a száz lakosra jutó fővonalak száma (3,4%-kal)³, de ennek ellenére még mindig elmaradt az uniós országok átlagától (35). Az Európai Unióban az első helyen Franciaország állt a száz lakosra jutó előfizetésszám tekintetében (60), ugyanebben a sorban az utolsó két helyet Finnország és Lengyelország foglalta el (12, illetve 13).

1. ábra

Száz lakosra jutó vezetékes fővonalak száma az Európai Unióban, 2014

2.2. Mobiltelefon-szolgáltatás

2014-ben a mobiltelefon-előfizetések esetében is – hasonlóan a vezetékes fővonalakhoz – Kínáé a vezető szerep. A rangsor első 10 helyezettje között számos olyan ország (India, Pakisztán, Nigéria vagy Vietnám) található, amelyek az alacsony gazdasági fejlettségük ellenére – de jelentős nagyságú népesség mellett – magas előfizetésszámmal rendelkeztek. A száz lakosra jutó előfizetések száma 2014-ben a kínai igazgatás alá tartozó Makaóban (322) volt a legnagyobb, a legkisebb pedig a kelet-afrikai Eritréában (6).

² Forrás: Interneation Telecommunication Union, <http://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Pages/stat/default.aspx> (Letöltés ideje: 2015. augusztus 7.).

³ Forrás: Interneation Telecommunication Union, <http://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Pages/stat/default.aspx> (Letöltés ideje: 2015. augusztus 28.).

1. tábla

A legtöbb mobiltelefon-előfizetéssel rendelkező országok sorrendje, 2014

Ország	Mobiltelefon-előfizetések száma, millió	Száz lakosra jutó mobil-előfizetések száma
Kína	1 286 093	92
India	944 009	74
Indonézia	319 000	126
Egyesült Államok	317 444	98
Brazília	280 729	139
Oroszország	221 030	155
Japán	152 696	120
Nigéria	138 960	78
Vietnám	136 148	147
Pakisztán	135 762	73

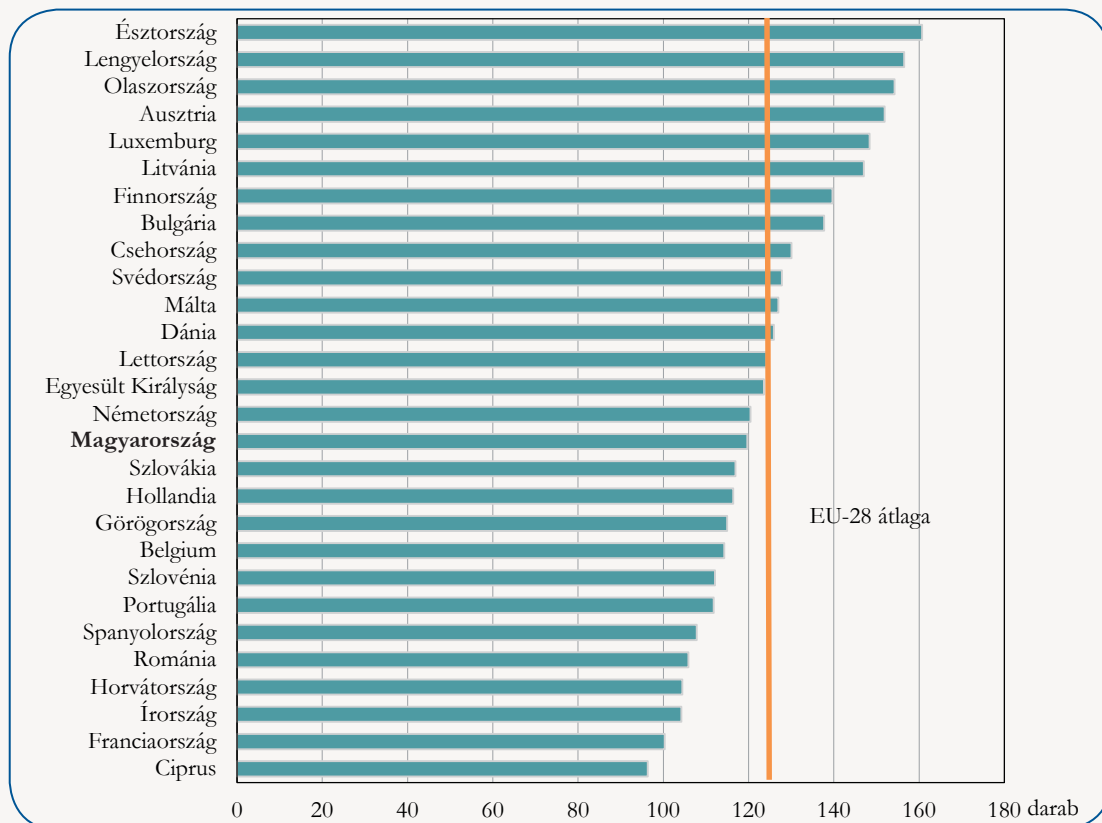
Forrás: ITU, <http://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Pages/stat/default.aspx> (Letöltés ideje: 2015. augusztus 18.).

Az Európai Unióban a mobiltelefon-előfizetések száma az elmúlt 10 évben – 2009 és 2010 kivételével – folyamatosan bővült. 2014-ben a mobil-előfizetések száma meghaladta a 632,6 millió darabot, ez 0,2%-kal több volt az előző évinél. Az előfizetések száma Németországban (99,5 millió), Olaszországban (94,2 millió) és az Egyesült Királyságban (78,5 millió) volt a legmagasabb, a legnagyobb mértékben Lengyelországban (5,0%-kal) emelkedett.

Az Európai Unió 28 tagállama közül az elmúlt évben Észtországban volt a legmagasabb (161) és Cipruson a legalacsonyabb (96) a száz lakosra jutó előfizetések száma. Magyarországon száz lakosra 120 darab mobiltelefon-előfizetés jutott, közel ötten kevesebb az EU átlagnál.

2. ábra

A mobiltelefon-előfizetések száz lakosra jutó száma az Európai Unióban, 2014

Forrás: ITU, <http://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Pages/stat/default.aspx> (Letöltés ideje: 2015. augusztus 18.).

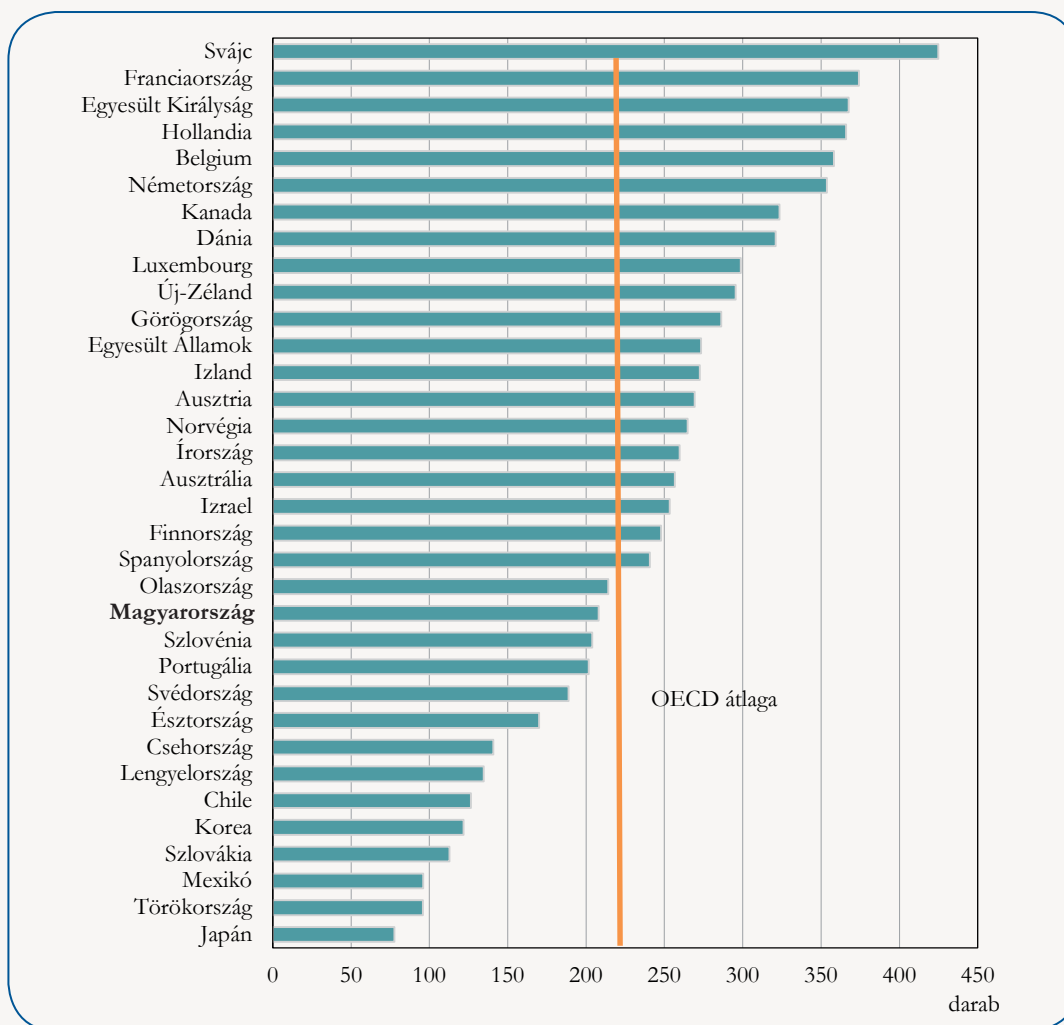
2.3. Internetszolgáltatás

2014-ben az OECD tagországaiban a helyhez kötött internet-előfizetések száma (358 millió) 5,5%-kal növekedett az előző évihez képest. A helyhez kötött internet-előfizetések között 2014-ben is az xDSL- és a kábeles kapcsolattípusok rendelkeztek a legjelentősebb súllyal.

Az OECD országokban 2014 végén ezer lakosra vetítve Hollandiában (193), Kanadában (189) és Belgiumban (184) használták a legtöbb kábeles internetet, e rangsorban Magyarország a 6. helyen állt. Az xDSL-előfizetéseknél Franciaország (338), az Egyesült Királyság (297) és Görögország (286) állt az élen, míg hazánk a 29. helyen szerepelt. A 34 ország kábelinternet- és xDSL-előfizetések összesített listáján Magyarország a 22. helyet foglalta el az ezer lakosra jutó 208 előfizetéssel, ami az OECD-átlag 92%-a. Elmaradásunk 4 százalékponttal javult az egy évvel korábbihoz képest.

3. ábra

Ezer lakosra jutó helyhez kötött, szélessávú (DSL, kábel) internetkapcsolat 2014 végén

Forrás: OECD, <http://www.oecd.org/sti/broadband/1.2-OECD-WiredWirelessBB-2014-12.xls> (Letöltés ideje: 2015. augusztus 3.).

3. Az információ, kommunikáció ág helye a nemzetgazdaságban⁴

3.1. A vállalkozások demográfiája

2013-ban a teljes nemzetgazdaságon belül az információ, kommunikáció (J) ágban működő vállalkozások aránya 5,2%, száma 30 281 volt, 10%-kal kevesebb az előző évhez képest. A távközlési ágazat területén 1073 vállalkozás tevékenykedett, 2,5%-kal kevesebb, mint 2012-ben. A vállalkozások 88%-a társas vállalkozásként működött, számuk gyakorlatilag stagnált az előző évhez képest. Ezen belül a jogi személyiségű társas vállalkozások száma csekély mértékben nőtt (0,6%), a jogi személyiség nélküli vállalkozások száma pedig mérséklődött (3,9%).

Ebben az ágazatban a működő szervezetek 98%-át az 50 főnél kevesebbet foglalkoztató szervezetek tették ki. 2013-ban a távközlés ágazaton belül a vállalkozások közel fele a vezetőkes távközlés területén működött, 8%-kal kevesebb az egy évvel korábbinál. A vezeték nélküli távközlésben tevékenykedő vállalkozások száma 8,8%-kal, azaz 22 vállalkozással emelkedett.

Az információ, kommunikáció (J) nemzetgazdasági ágon belül a legtöbb vállalkozás (16 609) az információtechnológiai szolgáltatás ágazatban tevékenykedett, számuk 2012-ről 2013-ra 8,9, míg az információs szolgáltatás ágazatban működő vállalkozások száma 13%-kal csökkent. A legnagyobb mértékben a műsor-összeállítás, műsorszolgáltatás ágazatba sorolt működő vállalkozások száma csökkent (18%), a nemzetgazdasági ág vállalkozásainak 2,6%-a tartozott ide.

2014 végén az információ, kommunikáció (J) nemzetgazdasági ágban 53 455 vállalkozást regisztráltak, ebből az újonnan regisztrált vállalkozások száma 4091 volt, a megszűnt vállalkozásoké 2978. A nyilvántartott vállalkozások 67%-a társas vállalkozás volt, ezen belül a korlátolt felelősségű társaságok aránya volt a legmagasabb (62%). A legtöbb vállalkozást az információtechnológiai ágazatban regisztrálták, számuk 4,7%-kal emelkedett az előző évhez képest. A legkevesebb vállalkozást a műsor-összeállítás, műsorszolgáltatás ágazatban tartották nyilván, számuk 4,5%-kal csökkent.

3.2. Alkalmazásban állók száma, bruttó átlagkereset

2014-ben az Információ, kommunikáció (J) nemzetgazdasági ágban a teljes munkaidőben alkalmazásban állók száma – a legalább 5 főt foglalkoztató szervezeteknél – közel 69 ezer fő volt, 5,4%-kal több a 2013. évinél. A nemzetgazdasági ágon belül a 24%-os részarányt képviselő távközlési ágazatban alkalmazásban állók száma mintegy 17 ezer fő volt, 4,3%-kal meghaladta az egy évvel korábbi. A film-, video-, televízióműsor-gyártás, hangfelvétel-kiadás ágazatban alkalmazásban állók létszáma csökkent (2,4%). A műsor-összeállítás, műsorszolgáltatás ágazatban 1,7%-kal nőtt a teljes munkaidőben foglalkoztatottak száma. Az információtechnológiai szolgáltatás ágazatban – amely a legnagyobb foglalkoztató a gazdasági ágon belül – 7,3, az információs szolgáltatás ágazatban 13%-kal nőtt a teljes munkaidőben alkalmazásban állók száma egy év alatt.

2014-ben az információ, kommunikáció (J) ágban a bruttó átlagkeresetek 5,3%-kal, a nemzetgazdasági átlagot meghaladó mértékben emelkedtek. A távközlés ágazatban a havi bruttó átlagkereset 489 ezer forint volt, 9%-kal több előző évihez képest.

A műsor-összeállítás, műsorszolgáltatás és az információtechnológiai szolgáltatás ágazatokban a havi bruttó átlagkeresetek meghaladták az információ, kommunikáció (J) ág átlagát (11, illetve 2,4%), a legnagyobb növekedés az információs szolgáltatás ágazatban volt (12%).

⁴ A teljes információ, kommunikáció (J) nemzetgazdasági ág bemutatását indokolja, hogy a távközlési és internetszolgáltatást nyújtó vállalkozások nem kizárólag a távközlési ágazatba (61) vannak besorolva a TEÁOR'08 szerint, továbbá egyéb tevékenységet is folytatnak, amelyek a nemzetgazdasági ág más ágazatait is érintheti.

3.3. Az értékesítés nettó árbevétele

Az információ, kommunikáció (J) nemzetgazdasági ágban tevékenykedő vállalkozások értékesítésének árbevétele az előzetes adatok alapján a tavalyi évben 2470 milliárd forint volt, folyó áron 1,9%-kal meghaladta a 2013. évet. Az információ, kommunikáció (J) ág vállalkozásai 3,5%-os részarányban járultak hozzá 2014-ben a nemzetgazdaság egészében realizálódott árbevételhez.

2014-ben a távközlési ágazatban – amely a legnagyobb, 43%-os súlyt képviseli a gazdasági ágon belül – a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások értékesítésének nettó árbevétele folyó áron több mint 1057 milliárd forint volt, 4,3%-kal több az előző évihez képest.

A film-, video-, televízióműsor-gyártás, hangfelvétel-kiadás, valamint az információtechnológiai szolgáltatás ágazatba sorolt vállalkozások értékesítésének nettó árbevétele nőtt (2,9%, 1,6%), az információs szolgáltatás ágazatban csökkent (12%). A legnagyobb mértékben (5,9%) a műsor-összeállítás, műsorszolgáltatás ágazatba sorolt vállalkozások árbevétele növekedett, 117 milliárd forintra.

3.4. Bruttó hozzáadott érték

2013. évi előzetes adatok szerint az információ, kommunikáció (J) ág teljesítménye a teljes nemzetgazdaság bruttó hozzáadott értékéhez folyó áron 5,2%-kal járult hozzá, 4,2%-kal meghaladta az előző évet. A távközlési ágazat bruttó hozzáadott értéke – 32%-a az információ, kommunikáció (J) ág teljesítményének – folyó áron 418 milliárd forint volt, 4,8%-kal kisebb a 2012. évihez képest. A film-, video-, televízióműsor-gyártás, hangfelvétel-kiadás és a műsor-összeállítás, műsorszolgáltatás ágazat együttes, folyó áras bruttó hozzáadott értéke 12, volumene 17%-kal csökkent. Az információtechnológiai szolgáltatás és az információs szolgáltatás ágazatok bruttó hozzáadott értéke folyó áron 12, volumene 11%-kal nőtt. Ez utóbbi két ágazat vállalkozásai együttesen 43%-kal járultak hozzá az információ, kommunikáció (J) ág folyó áron számított bruttó hozzáadott értékéhez.

3.5. Beruházások értéke

2014-ben az információ, kommunikáció (J) nemzetgazdasági ágban működő vállalkozások beruházásainak értéke⁵ folyó áron 164 milliárd forint volt, 10%-kal nőtt egy év alatt. A nemzetgazdaság egészéhez viszonyított aránya 3% volt, 0,3 százalékponttal elmaradt az előző évitől.

2012-ben a távközlés ágazatban tevékenykedő vállalkozások által megvalósított folyamatos hálózatfejlesztések és a digitális vételre történő átállás miatt a beruházások teljesítményértéke folyó áron megközelítette a 119 milliárd forintot, ami változatlan áron számítva 18%-os növekedés 2011-hez képest. 2013-ban az ágazat beruházási teljesítményértéke folyó áron 93,5 milliárd forint volt, változatlan áron számítva 21%-kal csökkent az előző évi magas bázisadathoz viszonyítva. 2014-ben a felhőalapú szolgáltatások növelésével és a további hálózatfejlesztésekkel folyó áron 23, volumenében 24%-kal növekedett a beruházások teljesítményértéke.

3.6. Árak

2014-ben a távközlési ágazaton belül az egyes szolgáltatások fogyasztóiár-indexei az előző évhez képest kismértékben növekedtek. A telefon- és internetszolgáltatások díja 1,0, a televízió-előfizetések fogyasztóiár-indexe 1,6%-kal emelkedett.

2. tábla

A fogyasztóiár-indexek alakulása

Szolgáltatás	(előző év=100,0%)			
	2011	2012	2013	2014
Telefon, internet	100,9	105,2	102,4	101,0
Televízió-előfizetés (3 alapcsomag díja)	100,8	103,7	101,4	101,6

⁵ Éves adatgyűjtésből származó előzetes adat.

2014-ben az információ, kommunikációs tevékenységek kibocsátási árai 0,9%-kal csökkentek (0,9%). A távközlési ágazaton belül megfigyelt szolgáltatások áraiban 2,2%-os mérséklődést regisztráltak az előző évhez képest. Az információtechnológiai szolgáltatások díja 0,5%-kal emelkedett, az információs szolgáltatásokért 0,7%-kal kevesebbet kellett fizetni, mint 2013-ban.

3. tábla

A szolgáltatási kibocsátási árak alakulása

Gazdasági ág, ágazat	(előző év=100,0%)		
	2012	2013	2014
(J) Információ, kommunikáció	98,4	99,1	99,1
(61) Távközlés	96,8	98,2	97,8
(62) Információtechnológiai szolgáltatás	100,3	99,9	100,5
(63) Információs szolgáltatás	99,1	100,4	99,3

3.7. Közvetlen külfölditőke-befektetések

A nem rezidens gazdasági szervezetek és magánszemélyek⁶ által részvény, egyéb részesedés, újrabefektetett jövedelem és ingatlan formájában megjelenő magyarországi működő tőke állománya 25,6 ezer milliárd forint (81,4 milliárd euró) volt 2014 végén, 9,6%-kal több az előző évihez képest. A 2014. évi külföldiműködőtőke-állomány 5,5%-a az információ, kommunikáció nemzetgazdasági ágban található. A nemzetgazdasági ágon belül kiemelkedő arányú külföldi tőke van jelen a távközlési ágazatban (78%), értéke az előző évhez képest 14%-kal növekedett.

4. tábla

A közvetlen külfölditőke-befektetések állománya

Nemzetgazdasági ág ^{a)}	(millió forint)			
	2011	2012	2013	2014
Összesen	20 537 454,2	22 980 432,8	23 380 782,6	25 627 768,9
Ebből:				
Szolgáltatások összesen^{b)}	15 757 674,9	16 447 567,8	16 717 273,4	17 675 743,2
Ezen belül:				
(J) Szállítás, raktározás	1 404 740,0	1 299 296,7	1 275 313,2	1 406 148,5
(61) Távközlés	1 074 415,3	958 956,2	958 914,8	1 093 163,3
(62) Információtechnológiai szolgáltatás	79 409,4	85 639,4	82 025,3	90 896,0
(63) Információs szolgáltatás	9 849,8	-9 910,9	-5 482,0	3 030,0

a) A rezidens befektetés ágazata.

b) Szolgáltatások összesen: G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S nemzetgazdasági ágak a TEÁOR'08 szerinti első szintként betűvel jelölve.

Forrás: Magyar Nemzeti Bank.

⁶ A 10% alatti részesedésű és a külföldön tevékenységet végző, passzív pénzközvetítői funkciót betöltő vállalkozások nélkül.

4. Az ágazat teljesítménye, főbb jellemzői

4.1. Szolgáltatások bejelentése és engedélyezése⁷

2014 végén a Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság (NMHH) adatai szerint a nyilvántartott telefonszolgáltatási jogosultságok száma 290 volt, ennek 67%-a helyhez kötött, 7,2%-a mobiltelefon-szolgáltatás. 2014-ben 44 darab engedélyt adtak ki telefonszolgáltatás nyújtására, ebből ténylegesen 28 kezdte meg a működést. Internet-hozzáférési szolgáltatás esetén a jogosultságok száma 678 darab volt, ennek 72%-a helyhez kötött internet-hozzáférési, 5,2%-a mobilinternet-szolgáltatás. Internet-hozzáférési szolgáltatás biztosítására 46 darab engedélyt adtak ki 2014-ben, ebből a működést ténylegesen megkezdők száma 28.

Műsorelosztás-szolgáltatási tevékenység esetén a nyilvántartott jogosultságok és bejelentések száma 375, amiből 368 volt ténylegesen működő szolgáltatás. Műholdas műsorterjesztés-előfizetői szolgáltatás esetén 14 engedélyt tartottak nyilván, ebből 12 a működő szolgáltató.

4.2. Vezetékes telefon-szolgáltatás

2014 végén Magyarországon 3 millió 12 ezer vezetékes telefonfővonal működött, 12%-a ISDN, közel kétötöde helyhez kötött VoIP típusú volt. A vezetékes vonalak száma 3,1%-kal emelkedett az előző évihez képest. 2014-ben az összes hangcsatorna 81%-a lakossági, 18%-a az üzleti kategóriába tartozott, a szolgálati és nyilvános vonalak aránya csekély volt. A vezetékes telefonszolgáltatás területén rendkívül magas a koncentráció, négy szolgáltatóhoz tartozott a vonalak 94%-a. Ugyanilyen az arány a VoIP-csatornák esetében is.

A kedvezménycsomag-ajánlatok következtében a vezetékes vonalak száma növekedett, miközben a vezetékes telefonokról kezdeményezett beszélgetések – internethívások nélküli – száma (1,2 milliárd) 12, összesített ideje (4,7 milliárd perc) 9,1%-kal csökkent egy év alatt. Ezen belül a legnagyobb, 59%-os részarányú belföldi hívások száma 11, a 39%-kal részesedő helyi hívásoké 12%-kal volt kevesebb. 2014-ben a vezetékes hívások 62%-át egyéni fővonalról indították. A helyi és belföldi hívások 71, illetve 54%-át egyéni előfizetők kezdeményezték. A nemzetközi hívások 69%-át üzleti fővonalról indították. A hívások időtartamának több mint 83%-a lakossági, 16%-a üzleti, töredéke pedig egyéb (nyilvános, szolgálati) hívás volt. Az elmúlt évben a helyi (5,9%-kal) és belföldi hívások ideje (11%-kal) is csökkent, csak úgy, mint a nemzetközi hívásoké (8,5%-kal). A gyakran ingyenes időszávot és díjmentes hálózaton belüli beszélgetést is tartalmazó csomagok terjedése következtében az előfizetők kevesebbszer, de átlagosan hosszabb ideig beszéltek vezetékes telefonról (3,9 perc), mint mobiltelefonról (2,4 perc). Az egy vonalra jutó beszélgetések száma az előző évek tendenciáját követve tovább csökkent, 394 volt, 59-cel kevesebb, mint 2013-ban.

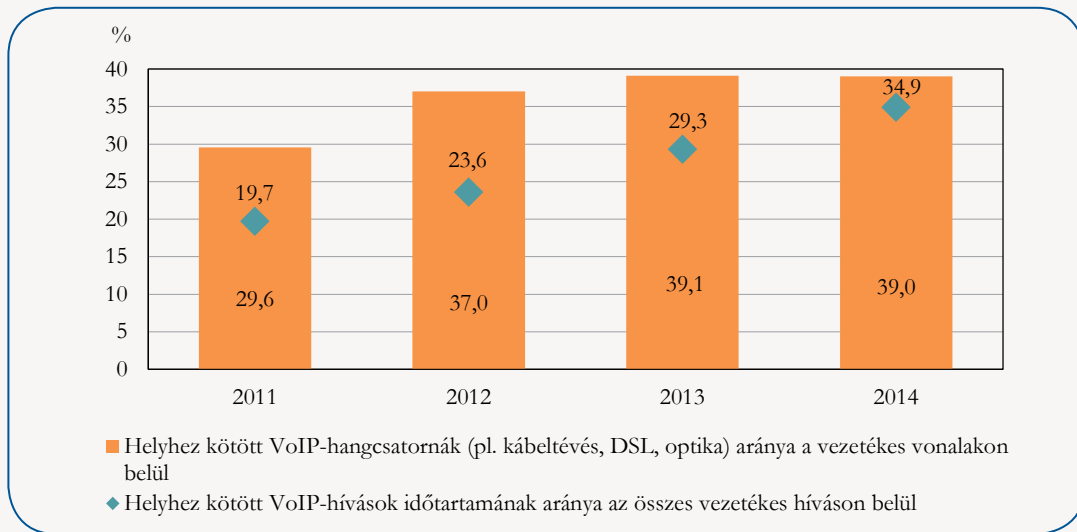
2014-ben a kimenő nemzetközi beszélgetések percidejének 95%-a irányult Európába. A leggyakoribb célszágok továbbra is Németország, Ausztria, Románia, az Egyesült Királyság, Olaszország, Szlovákia és Franciaország voltak. A Németországba történő hívások percideje 38, ezen belül a mobilhívások ideje 14%-kal növekedett az előző évhez képest. A nemzetközi beszélgetések több mint négyötödét mobiltelefonról indították.

A helyhez kötött VoIP-telefonálás fokozatosan fejlődik: míg 2009-ben a vonalak 18%-a tartozott ide, addig 2014-ben már 39%-a. A hívások időtartamát tekintve ez az arány 13-ról 35%-ra nőtt.

⁷ Forrás: NFM OSAP 1705 A postai, hírközlési, média és műsorszórási hatósági tevékenység.

4. ábra

A helyhez kötött VoIP-telefonálás alakulása

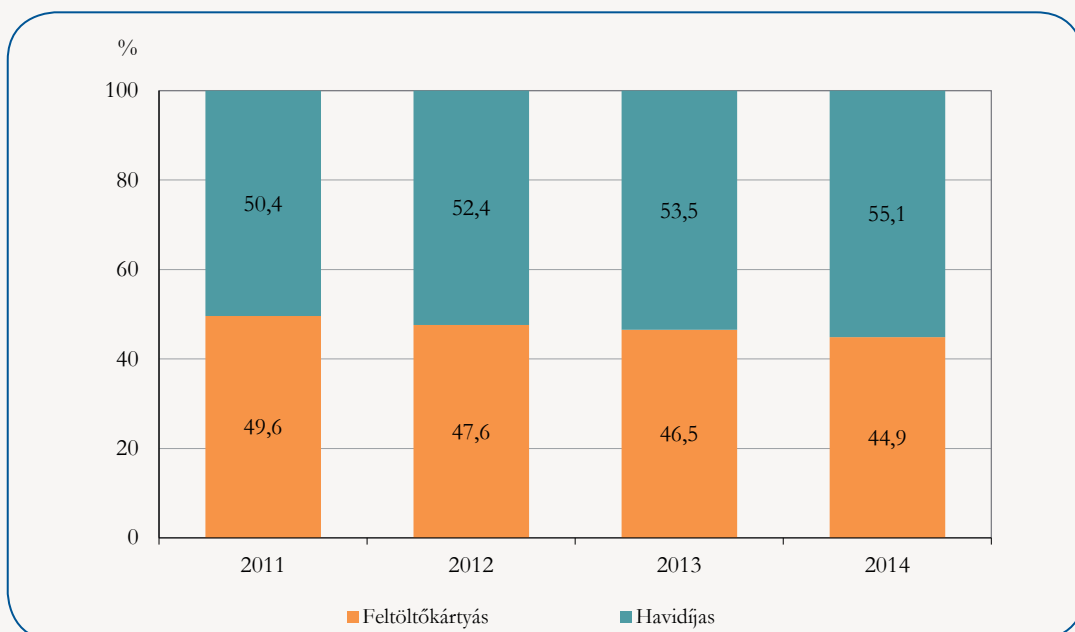
4.3. Mobiltelefon-szolgáltatás

2014-ben 11,8 millió darab volt a mobiltelefon-előfizetések száma Magyarországon, 1,0%-kal több az előző évinél. 2014 végén közel négyszer több mobiltelefon-előfizetés volt, mint vezetékes fővonal. A telítődött mobilpiacon a lakosság számát meghaladó előfizetésszám háttérében a lakossági és üzleti előfizetések párhuzamos használata, továbbá a szolgáltatók vonzó díjsomag-kínálatai állnak. Ezek a díjsomagok többek között hálózaton belüli korlátlan beszélgetésre, SMS-küldésre, valamint meghatározott nagyságú és sebességű adatforgalom igénybevételére jogosítanak fel. A kedvező árú okostelefonok miatt a hagyományos mobilkészülékek a kínálati paletta szélére szorultak.

2009 óta csökken a feltöltőkártyás (*pre-paid*) előfizetések száma, miközben a havidíjas (*post-paid*) előfizetések száma növekszik. A feltöltőkártyás előfizetések aránya 2008-ban 61, 2014-ben 45% volt. Ennek oka, hogy a lakosság jobban preferálja a havidíjas előfizetéseket, mert a havidíj egy része vagy akár teljes egésze lebeszélhető.

5. ábra

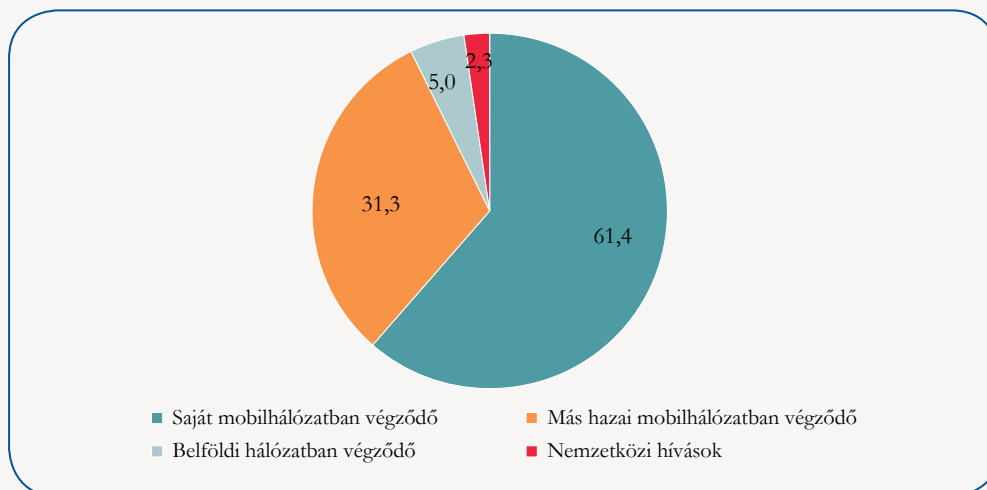
A mobiltelefon-előfizetések megoszlása

2014-ben a mobiltelefon-szolgáltatásból származó – folyó áron számított – nettó árbevétel (366 milliárd forint) 0,4%-kal csökkent a 2013. évi 368 milliárd forintos értékhez képest. A mobilhálózatokból kezdeményezett hívások száma több mint 8 milliárd volt, 0,7%-kal több, mint 2013-ban. A mobilhívások időtartama meghaladta a 19 milliárd percet, az egy évvel korábbit 5,0%-kal meghaladta. Továbbra is meghatározó a saját hálózaton belüli hívásforgalom, 2014-ben a beszélgetések időtartamának 61%-át tette ki. A más hazai mobilhálózatban végződő hívások időtartama kevesebb mint egyharmada volt az összes hívásidőnek. 2014-ben 1630 percnyi beszélgetés jutott egy mobil-előfizetésre, ami naponta 4,5 percnyi telefonálást jelentett.

6. ábra

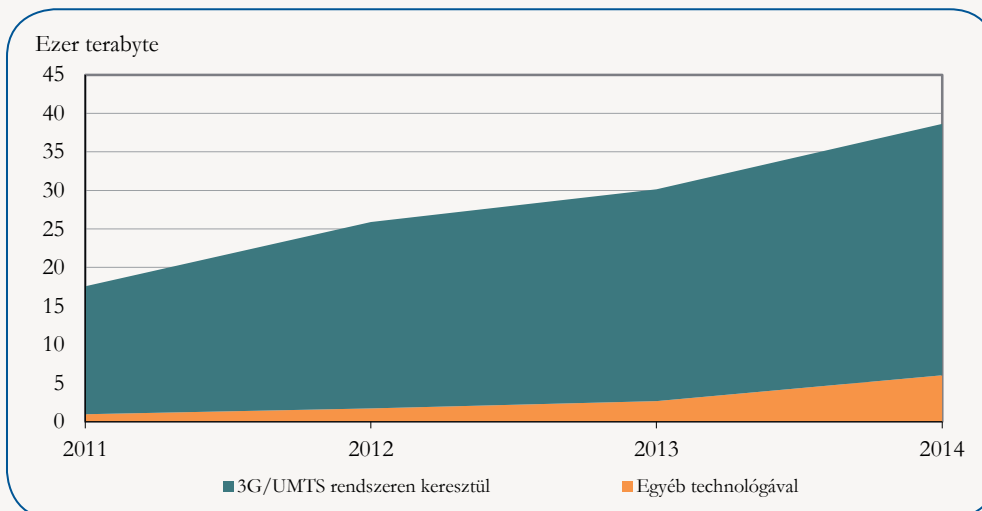
A mobilhálózatból kezdeményezett hívások időtartamának megoszlása, 2014, %

2014-ben az elküldött SMS-ek száma (1,8 milliárd darab) csökkent, ellenben az MMS-ek száma (21,9 millió darab) nőtt 2013-hoz képest. A kombinált szolgáltatáscsomagok következtében az adatelőfizetések száma is emelkedett, ezáltal a mobilhálózat adatforgalma 28%-kal bővült. A fejlődést jelzi az, hogy a 3G/UMTS hálózaton keresztül forgalmazott adatmennyiség 19%-kal növekedett, továbbá 2014 IV. negyedévében 4,1 millió darab olyan SIM-kártya volt, amelyről legalább egyszer felcsatlakoztak a 3G/UMTS hálózatra. Az adatforgalom nagymértékű növekedése mögött az okostelefonok terjedése és az adatátviteli sebesség technológiai fejlesztése áll. Magyarországon a 3G mellett megkezdődött a 4G mobilhálózat kiépítése is, ami lehetővé teszi a felhasználóknak, hogy az arra alkalmas mobiltelefonjaikkal gyorsabban tudjanak internetezni.

7. ábra

A mobilhálózat adatforgalmának alakulása

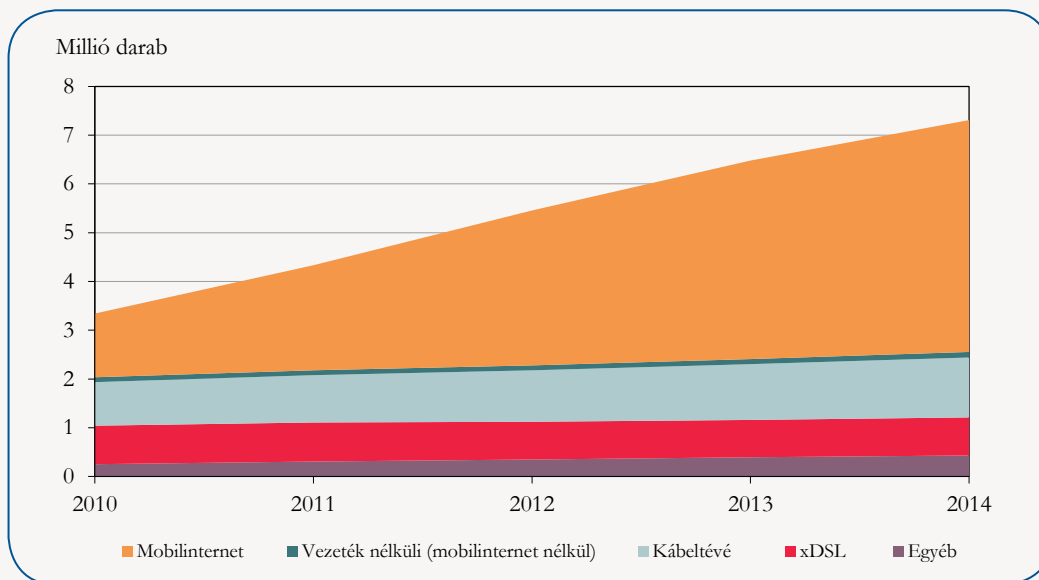
4.4. Internetszolgáltatás

A magyarországi internetszolgáltatók 82%-a az információ, kommunikáció (J) nemzetgazdasági ágban, ezen belül nagy része (69%-a) – köztük a 14 vezető internetszolgáltató mindegyike – a távközlési ágazatban fejtette ki tevékenységét. Az adatszolgáltatók 9%-a információtechnológiai és információs szakágazatban, 21%-a egyéb szakágazatban tevékenykedik. A nagyméretű szolgáltatók (10 ezer előfizető felett) több mint négyötöde 50 fő feletti foglalkoztatottal működött. A távközlési szakágazatba tartozó vállalkozásokhoz tartozik az előfizetések 99, illetve az internetszolgáltatásból származó árbevételek 97%-a. 2014 végén 393 vállalkozás nyújtott internetszolgáltatást⁸, ebből 55 cég kínált xDSL-, 140 kábel-, és 237 vezeték nélküli internetet. Egyéb internet-hozzáférési (modemes, ISDN, bérelt vonali, optikai, egyéb) lehetőséget 163 szolgáltató kínált. Az összes előfizetésből az egyéni előfizetők aránya 80, az üzleti előfizetéseké 20% (2010-ben ez az arány 82, illetve 18%) volt.

2014-ben a 14 vezető szolgáltató cég a 7,3 millió előfizető 95,8%-át tudhatta magáénak, a közepméretű (1 ezer és 10 ezer közötti előfizetővel rendelkező) vállalkozásokhoz az előfizetések 2,9, a kisméretű (1000 előfizetőnél kevesebbel rendelkező) vállalkozásokhoz az előfizetések 1,3%-a tartozott.

8. ábra

Az internet-előfizetések száma hozzáférési szolgáltatások szerint

2014-ben az internet-hozzáférési szolgáltatások összes nettó árbevétele (169 milliárd forint) 3,3%-kal (5 milliárd forinttal) nőtt. A legnagyobb forgalommal rendelkező mobilinternet bevétele 14, a vezeték nélküli szegmens bevétele 13%-kal bővült egy év alatt. Szintén jelentősen növekedett (9,9%-kal) az árbevétel az egyéb kategóriában (kapcsolt vonalon [modemes]+ISDN, bérelt vonalon, LAN stb.). Az xDSL-előfizetésekből származó árbevétel 11%-kal (4,1 milliárd forinttal), 33,5 milliárd forintra csökkent, a kábeltévé internet-előfizetésekből származó árbevétel gyakorlatilag stagnált a 2013. évihez képest.

⁸ Egy vállalkozás több szolgáltatást is nyújt.

5. tábla

Az internet-hozzáférési szolgáltatások nettó árbevétele

Megnevezés	(millió forint)			
	2011	2012	2013	2014
Kapcsolt vonalon, modem segítségével+ISDN	332	307	279	195
xDSL	44 128	41 254	37 566	33 457
Kábeltelevízió	38 720	42 779	46 152	45 796
Vezeték nélküli	43 037	55 431	61 818	69 902
Ebből: mobilinternet	38 035	49 981	56 524	64 172
Egyéb	15 098	17 259	18 573	20 411
Internetszolgáltatás nettó árbevétele	141 315	157 030	164 388	169 761

Az internet-előfizetések száma (2014-ben 7,3 millió) 2005 és 2014 között évente átlagosan 25%-kal bővült. Ezzel összhangban az elmúlt években jelentősen átrendeződött az előfizetők által igénybe vett internet-hozzáférések szerinti összetétele: a mobilinternetet is magába foglaló vezeték nélküli internet-előfizetések részesedése a 2005. évi 16%-ról 2014-re 67%-ra emelkedett.

Az előfizetések száma 2014-ben 13%-kal meghaladta az egy évvel korábbit, ezt a mobilinternetes csoport 17, a vezeték nélküliek (mobilnetet nem tartalmazó) 9,9, a kábeltévés csoport 7,4, illetve az xDSL-szegmens 2,0%-os növekedése határozta meg. Az egyéb kapcsolatok (például LAN, optikai, bérelt vonal) kategóriája 10%-kal (420 ezer előfizetésre) nőtt, de még így is alacsony az aránya. A vezeték nélküli szegmens aránya (2014-ben 67%) 2,2 százalékponttal nőtt, a többi internet-előfizetési szolgáltatás aránya csökkent a 2013. év végihez képest. A vezeték nélküli előfizetéseken belül meghatározó a mobilinternet: 2014 végén a 4,9 millió előfizetés közel 98%-át e szolgáltatás (pl. GPRS, EDGE, 3G/HSDPA) adta, aránya egy év alatt nem változott.

2014 végén ezer lakosra összesen 742 internet-előfizetés jutott országosan (mobilinternettel együtt számítva), 86-tal több, mint egy évvel korábban. Technológiai bontásban 2014 végén ezer lakosra xDSL-előfizetésből 79, kábeltelevíziós előfizetésből 125 darab jutott. A vezeték nélküli internet-előfizetők száma ezer lakosra vetítve 494, ebből a mobilinterneté 483, az egyéb (pl. LAN) elérhetőséggel kapcsolódók száma 43 volt.

4.5. Televíziószolgáltatás⁹

A televízió-előfizetések száma 2014 végén meghaladta a 3,1 milliót, ebből 67,5% digitális, 32,5% analóg kategóriába tartozott. A vezetékes jelátviteli technológiák esetében a tévé-előfizetések 46%-a az analóg kábeltévé-hálózathoz, további 40%-a a digitális kábeltévé-hálózathoz (DOCSIS 3.0, IPTV, DVB-C) tartozott a vizsgált időszakban. A vezetékes IPTV átvitelére alkalmas hálózathoz az előfizetéseknél még csak a 14%-a csatlakozott. A tévé-előfizetések sugárzott jelátviteli technológiák szerinti megoszlása tekintetében a legjelentősebb részt a műholdas kategória (66%) képviselte 2014 végén.

6. tábla

Televízió-előfizetések megoszlása sugárzott jelátviteli technológiák szerint, 2014 végén

Technológia típusa	Megoszlás, %
Műhold (DVB-S)	65,7
DVB-T	13,0
AM-Micro	1,8
Egyéb sugárzott jelátvitel	19,5
Összesen	100,0

⁹ Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program (OSAP) keretében a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (NFM) Az internetszolgáltatás berendezései és szolgáltatásai című, 1995-ös számú éves adatgyűjtése alapján.

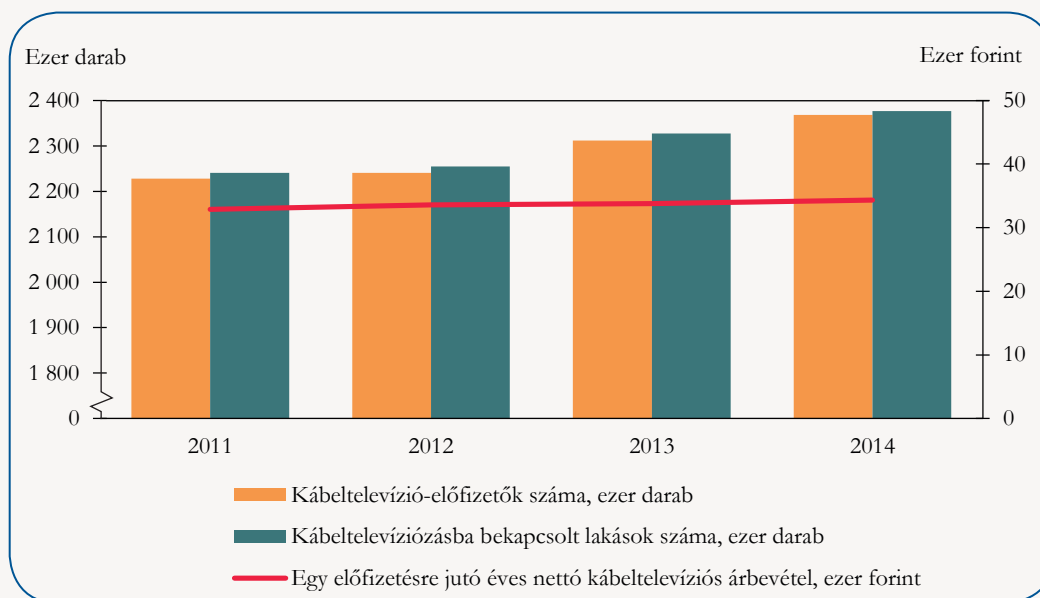
4.6. Kábeltelevízió-szolgáltatás

Magyarországon a nézőket, a műsorszolgáltatókat és a televíziózáshoz szükséges készülékek gyártóit és forgalmazóit is érintő digitális átállás többéves előkészületi munkát követően 2013 végére valósult meg. A folyamat során közel 1,8 millió ember állt át a digitális televíziózásra. A digitális átállással a nézők a korábbi 3 helyett 8 ingyenes tévécsatornát érnek el, javult a képminőség, három közszolgálati csatorna esetében a HD-minőség is biztosított.¹⁰

A kábeltelevíziós piac rendkívül telített, a nagyobb szolgáltatók új ügyfeleket esetenként egymástól tudnak csak szerezni. 2014-ben a 183 szolgáltatóból 12-nek 10 ezernél több előfizetője, 60%-ának legfeljebb ezer előfizetője volt. A nagyfokú koncentrációt jelzi, hogy az öt legnagyobb szolgáltatóé (Digi, Invitel, Magyar Telekom, Tarr, UPC) volt az ügyfelek több mint háromnegyede, valamint hozzájuk tartozott az összes kábeltelevíziós díjbevétel 77 és a beruházások 88%-a. Az összes kábeltelevíziós díjbevétel 98%-a jelszolgáltatási díjból eredő díjbevétel volt, ehhez képest a karbantartási, bekapcsolási és reklámdíjából származó bevétel elenyésző nagyságrendet képviselt 2014-ben.

10. ábra

Az előfizetők, a bekapcsolt lakások száma és az egy előfizetésre jutó árbevétel alakulása

A kábeltelvé-előfizetők száma egy év alatt 2,4%-kal emelkedett, 2014 végén 2 millió 368 ezer volt (ideértve az IPTV-t is). Ennek több mint kétötöde digitális, több mint egyötöde IPTV-előfizető volt. 2014 végén száz lakosra 24,2 előfizetés jutott. Az előfizetők több mint 22%-a vette igénybe a kábeltelevízió mellett az internet- vagy telefonszolgáltatást, 47%-a pedig mindhárom szolgáltatásra egyaránt előfizetett.

A kábeltelevízió-szolgáltatást biztosítók száma az elmúlt öt évben csökkent, 2013-ról 2014-re 16%-kal szűkült. A szolgáltatók 69%-ánál a televízió mellett az internetszolgáltatás is elérhető volt, illetve 51%-uk mindhárom (kábeltevé, internet, telefon) szolgáltatást, közel kétötödük pedig digitálisan nézhető adást is nyújtott. Az összes kábeltelevíziós szolgáltató 32%-a mindhárom szolgáltatáson felül még a digitális szolgáltatást is elérhetővé tette a hálózatán, akár úgy, hogy maga nyújtja, akár másnak átengedve.

¹⁰ Forrás: Antenna Hungária: <http://ahrh.hu/hu/hirek/1-eves-digitalis-atallas> (Letöltés ideje: 2015. július 21.).

7. tábla

Az egyes szolgáltatásokat kínáló kábeltelevízió-szolgáltatók száma*

Év	Összesen	Ebből:				
		csak analóg kábeltevé	kábeltevé + internet	kábeltevé + internet + telefon	digitális kábeltevé-szolgáltatás	kábeltevé + internet + telefon + digitális kábeltevé-szolgáltatás
2010	292	93	188	104	81	53
2011	273	91	168	102	73	48
2012	239	60	168	112	88	69
2013	218	55	150	101	86	61
2014	183	38	126	93	81	59

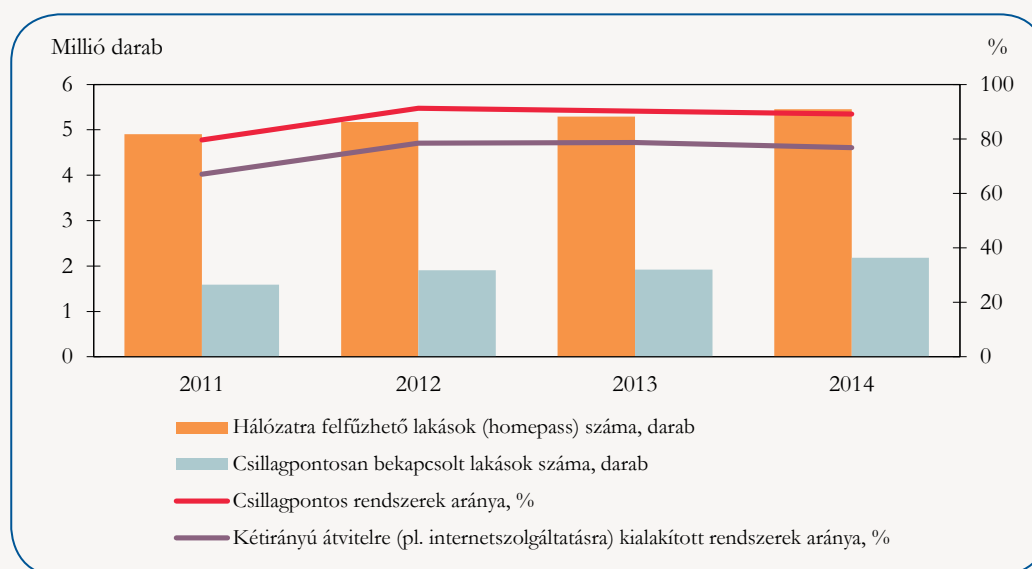
* Akár saját maguk biztosítják, akár más szolgáltatóknak átengedve a hálózatot kínálják.

A kábeltelevízió-szolgáltatók által kínált programcsomagok 61%-a analóg, 39%-a digitális csomag volt 2014-ben. Az analóg csomagon belül a szolgáltatott tévé- és információs műsorok száma összesen 7824 darab, a digitálison belül 5328 darab volt.

2014 végén a bekötött lakások 92%-a a korszerűbb és sokrétűbb szolgáltatást nyújtó csillagpontos kategóriába tartozott. 2010-ről 2014-re 4,7 millióról 5,4 millióra nőtt a potenciális kapacitás, azaz a hálózatra felfűzhető lakások (*homepass*) száma. A szolgáltatók hálózatának vonalhossza közel 117 ezer kilométer volt, ebből 25 ezer kilométer üvegszál. Az üvegszál hálózat hossza egy év alatt 13%-kal növekedett. A műszaki feltételek javulását mutatja, hogy a műsor- és jeltovábbító rendszerek (KMRJ) 89%-a csillagpontos volt, illetve közel négyötöde alkalmas a kétirányú adatátvitelre, így internetezésre is.

11. ábra

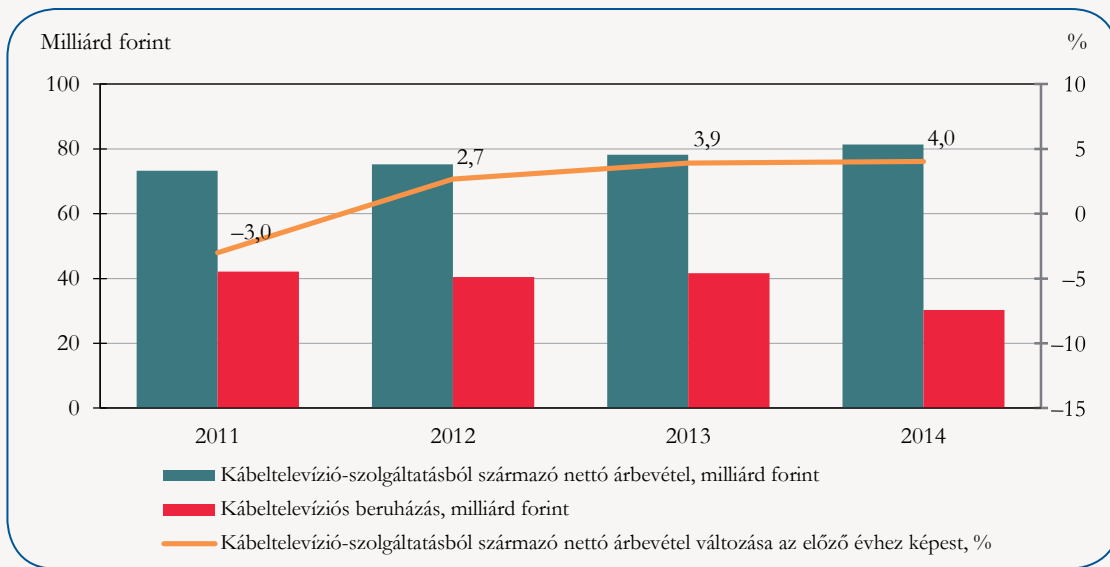
A kábeltelevíziós hálózat technikai jellemzői

2014-ben a szolgáltatók 4,0%-kal tudták növelni a kábeltelevíziós szolgáltatásból eredő nettó árbevételüket (81,3 milliárd forint) 2013-hoz képest. Az egy kábeltelevízió-előfizetésre jutó éves árbevétel 2010 és 2014 között folyamatosan növekedett. Az elmúlt évben a kábeltelevízió-szolgáltatók beruházásainak értéke folyó áron 30,3 milliárd forint volt.

12. ábra

A kábeltelevízió-szolgáltatás főbb gazdasági mutatói

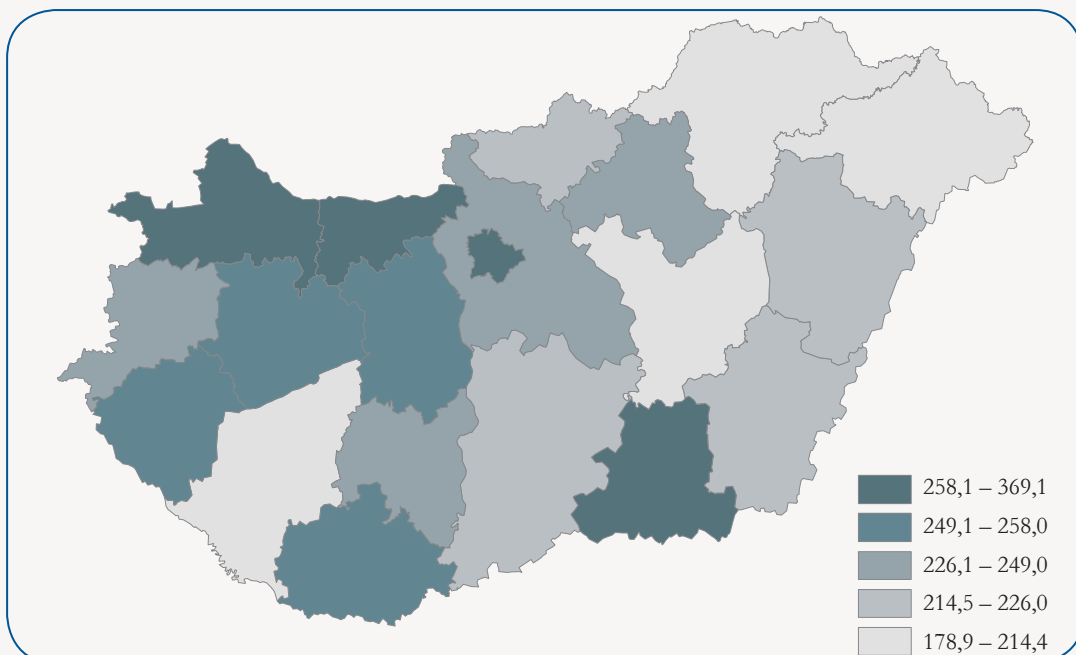

5. Területi összehasonlítás

2014-ben száz lakosra országosan 31 vezetékes fővonal jutott. Az országos átlagot jelentős mértékben meghaladta Budapest (48 darab) ellátottsága. 2014 végén megyei szinten a legtöbb fővonal Baranya megyében (34 darab), a legkevesebb fővonal pedig Szabolcs-Szatmár-Bereg és Békés megyében (18, illetve 24) jutott száz lakosra. Az ISDN-csatornák száma egy év alatt 9,6%-kal emelkedett. A legtöbb hívást – az összes hívás közel harmadát (403 millió) – Budapesten, a legkevesebbet Nógrád megyében (20 millió) kezdeményezték. A vezetékes hívások átlagos ideje Hajdú-Bihar megyében volt a legmagasabb (4,2 perc), 0,4 perccel meghaladta az országos átlagot.

13. ábra

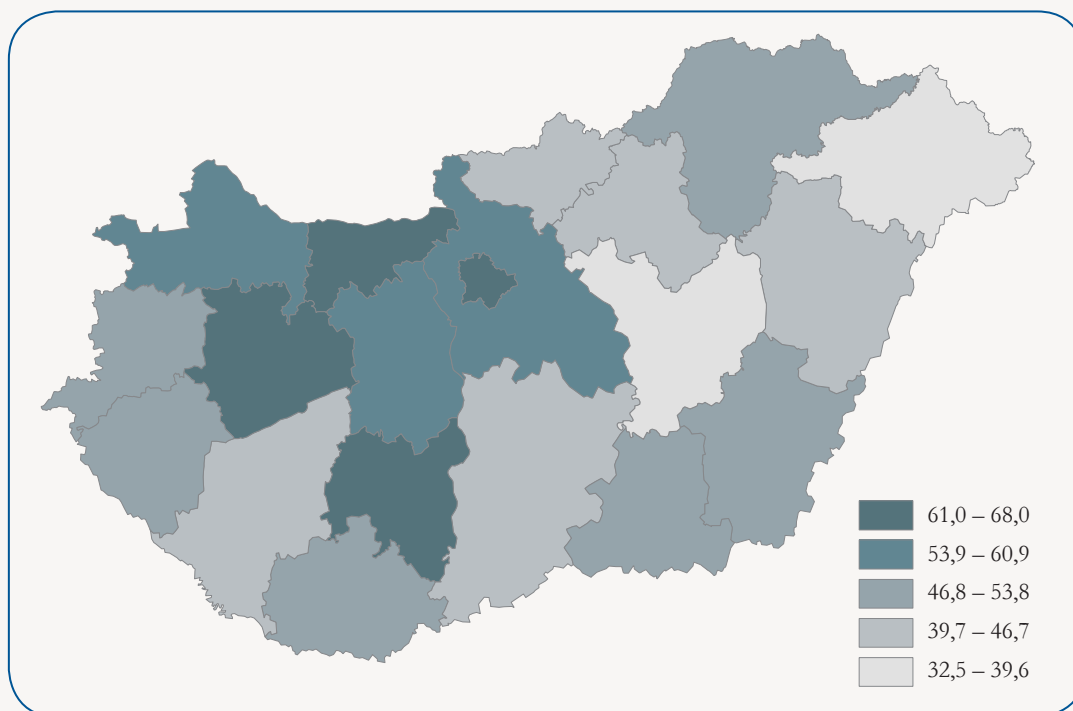
Az internet-előfizetések ezer lakosra jutó száma, 2014

A megyék tekintetében 2014-ben az ezer lakosra jutó internet-előfizetések száma Budapesten volt a legnagyobb (369), Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében a legkisebb (179). Az adatok kapcsolattípusonkénti vizsgálata alapján Budapest aránya volt a legnagyobb a kábeltelevízió-hálózat (209), valamint az egyéb elérhetőségek (84) területén. A vezeték nélküli technológia elterjedtsége Zala megyében (35), az xDSL-é Pest megyében (103) volt a legmagasabb. A vezeték nélküli szegmensben Budapest volt az utolsó, aminek oka, hogy ott a legerjedtebb, a legkiépítettebb a telefon- és a kábeltelevízió-hálózat.

14. ábra

A kábeltelevíziózásba bekapcsolt lakások száz lakásra jutó száma, 2014

2014-ben a kábeltelevízió-szolgáltatás tekintetében az internetszolgáltatáshoz hasonló módon alakult a hazai megyék lefedettsége, azaz Budapesten volt az egyik legmagasabb (619 ezer) a bekapcsolt lakások száma. Emellett Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Tolna, Veszprém megyében volt a legmagasabb a hálózatba kapcsolt lakások aránya (60–68%), a legalacsonyabb pedig Jász-Nagykun-Szolnok és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében (32, illetve 37%).

További adatok, információk (linkek):

[Táblázatok](#)

[Módszertani információk](#)

Elérhetőségek:

kommunikacio@ksh.hu

info@ksh.hu

Telefon: (+36-1) 345-6789